

20.05.2021

Mor Çatı İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının iptali için Danıştay'da dava açtı: İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz!

Şiddetin önlenmesi amacına yönelik bir İstanbul Sözleşmesinin feshedilmesi, Türkiye'de yüzbinlerce kadının şiddetten kurtulmak için başvurabileceği temel düzenlemeleri ve mekanizmaları ortadan kaldırıyor.

Türkiye'nin ilk imzacısı ve tarafı olduğu, kamuoyunda **İstanbul Sözleşmesi** olarak bilinen, Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi, kadınlara yönelik erkek şiddetine karşı var olan en kapsamlı sözleşme olma özelliği taşıyor. Kadına yönelik şiddetin ve bu şiddetin yaygın sonucu olan kadın cinayetlerinin önemli bir sorun olduğu Türkiye'de, 20 Mart 2021'de sözleşmeden çekilme kararı alındı. Kadınların şiddetten uzaklaşma haklarını koruyan uluslararası bir sözleşmeden çekilme kararının anayasaya aykırı olması bir yana, devlet bu kararlar kadınları şiddete karşı koruma, şiddeti önleme ve failleri cezalandırma sorumluluğunu reddetmiş oldu. Şiddetin önlenmesi amacına yönelik bir Sözleşmenin feshedilmesi, Türkiye'de yüzbinlerce kadının şiddete karşı başvurabileceği temel düzenlemelerin ve mekanizmaların ortadan kaldırılmasıdır. Hukuksuz ve kadınların çıkarlarına karşı olarak alınmış bu kararı tanımadığımızı ve dava açarak hukuk yoluna gideceğimizi daha önce paylaşmıştık.

20 Mayıs 2021'de Danıştay'da dava açarak çekilme kararının yürütmesinin durdurulması ile Sözleşme'nin 1 Temmuz tarihinde Türkiye'de yürürlükten kaldırılması tehdidinin durdurulmasını ve çekilme kararının iptalini talep ettik.

Mor Çatı olarak bu davayı açıyoruz çünkü 30 yılı aşkın süredir on binlerce kadının ve beraberindeki çocuğun deneyimleri ile edindiğimiz bilgiler ışığında, kadına yönelik şiddetin ve şiddetin sonucu olan etkilerin önlenmesi için İstanbul Sözleşmesi'nin yürürlükte kalması ve koşulsuz olarak uygulanmasını elzem görüyoruz. Bu nedenle **İstanbul Sözleşmesi'nin fesheden idari işlem olan Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın iptal edilmesi, Sözleşme'den çekilme kararının 1 Temmuz'da yürürlüğe girmesine engel olmak için derhal kararın yürütmesinin durdurulması, kadınların hayatta kalmaları, şiddetten uzakta hayat kurmaları ve anayasada güvence altına alınmış temel hak ve hürriyetlerini kullanabilmeleri için hayati öneme sahiptir.**

20 Mart 2021 tarihinde, İstanbul Sözleşmesi'nin feshine yönelik idari işlemin kamuoyunda gündeme gelmesiyle birlikte, aynı gün içinde sayısız kadın Mor Çatı'ya İstanbul Sözleşmesi'nin yürürlükte kalmaya devam etmesi için neler yapabileceğini sordu. 1990 yılından bugüne, şiddet gördüğü için Mor Çatı'ya başvuran, Mor Çatı'nın şiddetten uzakta hayat kurabilmek için destek olduğu binlerce kadın, çocuk; ve faillerin orantılı ceza alması için dava takibini yaptığı, ihtiyaç duydukları desteklere erişemedikleri için öldürülen onlarca kadın

adına İstanbul Sözleşmesi'ni savunmak ve bu davayı takip etmek bugün Mor Çatı'nın öncelikli amaçları arasındadır.

Mor Çatı'ya başvuran şiddet gören kadınların ve beraberindeki çocukların deneyimleri, Türkiye'de kadına yönelik şiddetin boyutları, mevcut hukuki ve sosyal mekanizmaların yetersizliği konusunda açık ve net veriler sunmaktadır. Danıştay'da açtığımız davada, İstanbul Sözleşmesi'nin hayati önemini, Mor Çatı'ya başvuran kadınların ve çocukların, kolluk, mahkeme, savcılık, ŞÖNİM gibi kurum ve kuruluşlar nezdinde yaşadıkları zorlukları ve hak ihlallerini açıkladık. Bu hak ihlallerine İstanbul Sözleşmesi'nin çekincesiz, yüzde yüz uygulanması ile engel olunabilir.

İstanbul Sözleşmesi'nin feshini düzenleyen idari işlemin derhal yürütmesinin durdurulması, iptal edilmesi ve Sözleşme'nin uygulanması için gerekli hukuki ortamın sağlanmasının acil ve zorunlu bir ihtiyaçtır.

İptal Talebinin Hukuki Dayanağı

İptal kararının dayanağı olan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Anayasa'nın Cumhuriyetin nitelikleri (madde 2), kanun önünde eşitlik (madde 10), Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü (madde 11), temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması (madde 13), milletlerarası anlaşmaları uygun bulma (madde 90) ve Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkileri (madde 104) maddelerine aykırı olduğu için kararın yürütmesinin durdurulması ve iptali için başvurduk.

İstanbul Sözleşmesi insan haklarını koruyan diğer uluslararası anlaşmalar ile bir bütünlük arz etmekte ve Anayasa'nın 10. Maddesi kapsamında güvence altına alınmış 'Kanun Önünde Eşitlik' ilkesini uluslararası alanda korumaktadır. Sözleşmenin tek amacı kadınlara yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve ayrımcılık ile ev içi şiddetin sona erdirilmesi olarak belirlenmiştir. Sözleşme, şiddeti kadın ve erkek eşitliğinin önünde büyük bir engel olarak tanımlamaktadır. Türkiye'de kadına yönelik şiddet, kadın ve erkek eşitliğinin hem hukuki hem de eylemleri olarak sağlanmasının önünde en büyük engellerden birini teşkil etmektedir. Kadına yönelik, fiziksel, ekonomik, psikolojik, cinsel şiddetin yaygınlığı, bugün kadınların Anayasa ve diğer uluslararası sözleşmeler ile teminat altına alınan kişi, siyasi, medeni ve ekonomik haklarını kullanmalarına engel olur.

Ayrıca, usulüne göre yürürlüğe konulmuş olan İstanbul Sözleşmesi Anayasa'nın 90. Maddesi'ndeki, "temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmaların kanunlar ile çatışması halinde, milletlerarası anlaşmaların üstün kabul edileceği" ifadesi ve Anayasa'nın bağlayıcılığını ve üstünlüğünü ifade eden 11. Maddesi kapsamında kanunlardan üstün olup Anayasa ile aynı kademede yer alır; 13. Madde olan temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması bakımından Sözleşme'nin sınırları belirli olmayan bir yetki ile fesih edilmesi belirlilik ilkesine ve dolayısıyla Anayasa'nın 2. maddesinde Cumhuriyetin temel nitelikleri arasında sayılan hukuk devleti ilkesine açıkça aykırıdır.

Bundan Sonra

Mor Çatı olarak İstanbul Sözleşmesi'nden geri çekilme kararına karşı her türlü hukuki takibi yapacağız. Diğer yandan İstanbul Sözleşmesi için verdiğimiz mücadele hukuki yollardan ibaret

değil. 1990 yılından bu yana yaptığımız gibi kadınlarla maruz kaldıkları erkek şiddetine karşı dayanışma kurmaya, Türkiye'deki şiddeti önleme mekanizmalarının uygulamasını takip etmeye ve kadınların karşılaştığı sorunları raporlamaya, İstanbul Sözleşmesi'nde neden ısrar ettiğimizi bulduğumuz her alanda tekrar tekrar anlatmaya devam edeceğiz. İstanbul Sözleşmesi Bizim! Vazgeçmiyoruz!